

ANNONS

KULTUR 29 juni 2017 16:45

Malmö konstmuseums textilutställning är en praktfest

Den textila konstens banbrytare möter en ny generation på Malmö konstmuseums stora sommarutställning.

Av: Carolina Söderholm

Hannah Ryggen, "Min far", 1968.

Bild: Jenny Ekholm

Textila undertexter

KONST. Malmö konstmuseum, t o m 3/9.

Badrummet är stickat. Är det ens möjligt? Jodå, med garn

och maskor mäts de exakta måtten upp i skala 1:1. På Malmö konstmuseum i sommar är materialen mjuka, men lämnar inget utrymme för tvekan om vad plysch, ylle och trikå kan åstadkomma.

ANNONS

Utställningen "Textila undertexter" är både en praktfest och ett lyckat sabotage. Här möter den textila konstens banbrytare en ny generation som gjort virknål och vävstol till sina verktyg. Samtidigt repas den historieskrivning upp som vill skilja konst från konsthantverk, och knyta nål och tråd till dekoration och nytta. I salarna rör jag mig från Hannah Ryggen som redan på trettio-talet vävde in politiken i varpen, till Moki Cherrys psykedeliska sextio-tal och Paola Torres Núñez del Prados elektriska broderi med explosiv kritisk laddning. För badrummet står Elin Strand Ruin & The new beauty council som tillsammans med kvinnor i Husby har stickat en exakt kopia av en lägenhet i förorten.

Bakom urvalet står konstnären Bella Rune, professor i textil konst på Konstfack, och Helena Selder, ledare för gotländska Baltic Art Centre, och tidigare kurator vid Marabouparkens konsthall där utställningen visades i fjol. I Malmö har den närmast dubblats i storlek, med verk ur konstmuseets samling.

Titeln är noga vald. Textil och text har båda sitt ursprung i latinets texere, som betyder att sammanfoga. Men antingen det handlar om bokstäver eller stygn, så rymmer resultatet mer än ögat först ser. Såväl ord som mönster är fyllda med

betydelser och berättelser, mer eller mindre dolda. Något händer när Shabnam Faraee låter iranska hantverkare enligt sin månghundraåriga teknik trycka hennes vackra ornamentala mönster med det svenskaste svenska, sill och potatis, som motiv. Och då Leif Holmstrand syr sitt sorgset slokande självporträtt och maniskt virkar fram schizofrenins tillstånd gör han det medvetet i förhållande till handarbetets traditionellt kvinnliga sfär.

Särskilt tydlig är undertexten i Ann Böttchers ryamatta vars motiv hämtats från ett vykort, utgivet av svenska, antisemitiska Nationalsocialistiska blocket på 1930-talet. Kammar man genom den långa, rufsiga luggen blottas ett hakkors över den nordiska granskogen. Där finns grävandet i ett förträngt förflutet - skrämmande aktuellt på nytt - men också det textila hantverkets arv. Tillverkad i flossateknik är ryamattan knuten hos anrika Handarbetets vänner ateljé i Stockholm. Fast medan Böttcher omsorgsfullt lyfter fram deras arbete, smälter HV:s logotyp omärkligt in i svärtan på Lennart Rodhes bidrag - trots att handarbetarna spelat en avgörande roll när tuschskiss tolkats till magnifik väv.

ANNONS

Rodhe, som stod bakom många textila utsmyckningar, platsar fint. Däremot framstår Olle Baertlings färgglada, geometriska vimplar som ett överflödigt alibi. Ungefär som behövdes det ett par av modernismens giganter för att legitimera textilens plats i konsthistorien. Med på ett hörn är därtill popkonstens Claes Oldenburg med sin komiskt slaka såg i svenska flaggans färger. Å andra sidan har Rune och Selder en poäng i att visa hur bildkonstnärer ledigt klivit in i

det textilas fält, medan det först med 1960-talets fribrytare började bli möjligt att röra sig åt andra hållet.

Fast föregångare fanns. Dit hör Margareta Hallek som ägnas en rejäl presentation. Istället för att fortsätta göra prisbelönda mönster för industrin, tog hon in billiga, enkla vardagsmaterial i konstens salonger som frotté och resårband. "Variabler" kallade hon de skulpturala, interaktiva verk, som lekfullt bjöd in betraktaren att påverka kompositionen genom att flytta knappar, slipsar och rosetter. Därefter bryter starka konstnärskap fram på bred front: Elsa Agélii, Kaisa Melanton, Maria Adlercreutz och Charlotte Johannesson, just nu aktuell i Venedigbiennalens Nordiska paviljong. Tidigt förde hon samman det digitala och textila, vilket påminner om hur datortekniken utvecklades ur den mekaniska vävstolens hålkort, presenterat av Jean Marie Jacquard i Paris vid 1800-talets början.

Även tekniken bär sin historia, värd att minnas inför Johanna Friedmans briljanta jacquardvävda bilder - rasterade likt förlagans fotografi eller teveskärm - som med bitande träffsäkerhet synar könsroller i motvillig upplösning. Missa heller inte Åsa Norbergs och Jennie Sundéns monumentala hyllning till historiens kvinnliga formgivare och konstnärer, suveränt utförd i städandets funktionstextilier. Det underlättar att Bella Rune spänner upp sin installation "Avigsidan", gjort av industrins skyddsnät, för att exponera verken. Raffinerat avgränsar den rummen och låter epoker och verk fästa in i varandra där både fram- och baksida blir synlig.

ANNONS

[Extern länk till Västervik](#)

Topplista - 5 semestertips för barnfamiljen i sommar.

[Extern länk till Unionen](#)

tällningen att göra anspråk på en kronologi. Istället för pliktskyldig redovisning, öppnar den för en glidande rörelse där då och nu knyts samman.

 KULTUR **KONSTRECENSIONER**

 DELA

 TWEETA

ANNONS

SKÅNE 25 april 2018 06:00

Domens dag för Peter Madsen

I dag faller domen mot danska statens fånge nummer 120171, Peter Langkjaer Madsen. Han anklagas för mord och grova sexuella övergrepp på den svenska journalisten Kim Wall, samt den påföljande styckningen av hennes kropp.

Döms han skyldig väntar minst ett decennium bakom galler.

Joakim Palmkvist

FÖLJ SKRIBENT

Dödsorsaken är en nyckelfråga för rätten. Rättsläkarna säger att Kim Wall sannolikt dog genom strypning eller att hon fick halsen avskuren. "Sannolikt", men inte helt säkert.

Redan prenumerant? Logga in för att läsa.

LOGGA IN

DIGITAL PRENUMERATION

Första månaden gratis!

- ✓ **Obegränsad tillgång** till allt premiuminnehåll på sydsvenskan.se
- ✓ **Nyhetsbrev** med de senaste nyheterna – varje dag
- ✓ **Stjärnklubben** med mängder av erbjudanden

Därefter tillsvidare 99 kr/mån. Ingen bindningstid – säg upp enkelt på nätet.

FYLL I DINA UPPGIFTER

Vi kommer att skicka en fyrsiffrig verifikationskod till dig

Fortsätt

Jag godkänner [Klarnas användarvillkor](#) för den här tjänsten

Klarna.

Genom att klicka på "Godkänn köp" accepterar jag betalningsansvar, godkänner prenumerationsvillkoren hos [HD-Sydsvenskan](#) och samtycker till behandling av mina personuppgifter inom Bonnierkoncernen, se vidare kunddata.bonnier.se

📍 SKÅNE 📍 KÖPENHAMN

DELA

TWEETA

LÄS ALLA ARTIKLAR OM: MORDET PÅ KIM WALL

FÖLJ

Gå till toppen

FÖLJ OSS

NYHETSTIPS

Bästa nyhetstips eller nyhetsbild vinner 5000 kronor

Tipsa

☎ 040-71234

☎ SMS 71234

✉ 71234@sydsvenskan.se

KUNDSERVICE

🔗 Kundwebb

☎ 040-93 41 00

KONTAKT

☎ Växel: 040-28 12 00

🔗 Kontakta Sydsvenskan

✉ Chefredaktör och ansvarig utgivare: Pia Rehnquist

✉ Stf ansvarig utgivare: Jonas Kanje

✉ Politisk chefredaktör och ansvarig för Opinion: Heidi Avellan

✉ Chef Sydsvenskan.se: Mattias Pehrsson

PRENUMERATION OCH ANNONS

Kundservice

E-tidning

Stjärnklubb

Shoppia

Prenumerera

Annonsera

[Om Cookies](#)

[Annonsvänligt Sverige](#)

[Anmäl störande/felaktig annons](#)

